

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України

КЛІНІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ

Щоквартальний
науково-практичний журнал

Заснований у грудні 2010 року

- Ортопедична стоматологія
- Терапевтична стоматологія
- Експериментальні дослідження
- Освіта у стоматології та обмін досвідом

№ 2 (39), 2022

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Нагірний Я. П. – доктор медичних наук, професор
(Тернопільський національний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського, Україна)

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Манащук Н. В. – кандидат медичних наук, доцент
(Тернопільський національний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського, Україна)

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР

Міц І. Р. – кандидат медичних наук
(Тернопільський національний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського, Україна)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Боровіч Януш – доктор медичних наук, доцент (Люблінський
медичний університет, Люблін, Польща)

Тимчина-Боровіч Барбара, доктор медичних наук, доцент (Люблінський
медичний університет, Люблін, Польща)

Зураб Вадачкорія, доктор медичних наук, професор, ректор (Тбіліський
державний медичний університет, Тбілісі, Грузія)

Кавалканти Алесандро, доктор медичних наук, професор
(Державний університет Параїби, Кампіна Гранде, Бразилія)

Авдєєв О. В. – доктор медичних наук, професор (Тернопільський
національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського,
Україна)

Бєліков О. Б. – доктор медичних наук, професор (Буковинський
державний медичний університет, Україна)

Біденко Н. В. – доктор медичних наук, професор (Національний
медичний університет імені О. О. Богомольця, Україна)

Варес Я. Е. – доктор медичних наук, професор (Львівський національний
медичний університет імені Данила Галицького, Україна)

Воловар О. С. – доктор медичних наук, професор (Національний
медичний університет імені О. О. Богомольця, Україна)

Гасюк Н. В. – доктор медичних наук, доцент (Тернопільський національний
медичний університет імені І. Я. Горбачевського, Україна)

Гасюк П. А. – доктор медичних наук, професор (Тернопільський
національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського,
Україна)

Герелюк В. І. – доктор медичних наук, професор (Івано-Франківський
національний медичний університет, Україна)

Денефіль О. В. – доктор медичних наук, професор (Тернопільський
національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського,
Україна)

Копчак А. В. – доктор медичних наук, професор (Національний
медичний університет імені О. О. Богомольця, Україна)

Левандовський Р. А. – доктор медичних наук, професор (Буковинський
державний медичний університет, Україна)

Лучинський М. А. – доктор медичних наук, професор (Тернопільський
національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського, Україна)

Мазур І. П. – доктор медичних наук, професор (Національний
університет охорони здоров'я імені П. Л. Шупика, Україна)

Маланчук В. О. – доктор медичних наук, професор (Національний
університет охорони здоров'я імені П. Л. Шупика, Україна)

Мельничук Г. М. – доктор медичних наук, професор (Івано-Франківський
національний медичний університет, Україна)

Мірчук Б. М. – доктор медичних наук, професор (Львівський національний
медичний університет імені Данила Галицького, Україна)

Огоновський Р. З. – доктор медичних наук, професор (Львівський
національний медичний університет імені Данила Галицького,
Україна)

Остапко О. І. – доктор медичних наук, професор (Національний
медичний університет імені О. О. Богомольця, Україна)

Савичук О. В. – доктор медичних наук, професор (Національний
медичний університет імені О. О. Богомольця, Україна)

Яковенко Л. М. – доктор медичних наук, професор (Національний
медичний університет імені О. О. Богомольця, Україна)

Клінічна стоматологія *Науково-практичний журнал*

Засновник і видавець:

Тернопільський національний медичний
університет імені І. Я. Горбачевського
МОЗ України

Свідоцтво про державну реєстрацію:
серія KB № 17393–6163P від 30.12.2010
Журнал зареєстровано у Librarian,
Bibliographic Data, Selection ISSN,
International Centre

Журнал включено до Міжнародної наукометричної
бази даних Index Copernicus

Журнал включено до Переліку наукових фахових ви-
дань України, в яких можуть публікуватися результати
дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня
кандидата і доктора наук, згідно з наказом МОН України
від 06.11.14 № 1279

Адреса редакції:

Журнал «Клінічна стоматологія»
Тернопільський національний медичний
університет імені І. Я. Горбачевського
МОЗ України
Майдан Воли, 1, м. Тернопіль, 46001 УКРАЇНА

Тел. (0352) 43-49-56
Факс (0352) 52-80-09
<http://www.tdmu.edu.ua>
E-mail: journal@tdmu.edu.ua
nahirniy@tdmu.edu.ua

Рекомендовано до видання вченою радою
Тернопільського національного медичного університету
імені І. Я. Горбачевського МОЗ України
(протокол № 7 від 15 червня 2022 р.)

Редагування і коректура О. П. Шпак, О. П. Лісовенко
Технічний редактор С. Т. Демчишин
Комп'ютерна верстка З. В. Яскілка
Дизайн обкладинки П. С. Кушик

Підписано до друку 16.06.2022. Формат 60x84/8.
Гарнітура Noto Serif. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 4,65. Обл.-вид. арк. 4,20.
Тираж 600 пр. Зам. № 118.

Матеріали друкуються мовою оригіналу (українською та англійською). Відповідальність за зміст, достовірність і орфографію рекламних матеріалів несе рекламодавець. Редакція не несе відповідальності за достовірність фактів, власних імен та іншої інформації, використаної в публікаціях. При передруці або відтворенні повністю чи частково матеріалів журналу «Клінічна стоматологія» посилання на журнал обов'язкове.

©Науково-практичний журнал «Клінічна стоматологія», 2022

ЗМІСТ

ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ

- Пелехан Б. Л., Рожко М. М., Пелехан Л. І.*
Біоелектрична активність musculus masseter у стані спокою в осіб із повною відсутністю зубів на нижній щелепі 4
- Ясінський М. М., Караван Я. Р., Руснак М. А., Касіянчук М. В.*
Кон'юнктивне застосування приладів на базі платформи Android при радіовізіографічному дослідженні за умов війни в Україні 12

ТЕРАПЕВТИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ

- Годованець О. І., Романюк Д. Г.*
Стан тканин пародонта та твердих тканин зубів у жінок в різні триместри вагітності 22

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

- Бігуляк Г. Т., Кліщ І. М.*
Вплив міогенних стовбурових клітин на перебіг ферментної та неферментної систем антиоксидантного захисту в щурів із гострим пародонтитом 28

ОСВІТА У СТОМАТОЛОГІЇ ТА ОБМІН ДОСВІДОМ

- Беліков О. Б., Белікова Н. І., Левандовський Р. А.*
Дистанційне навчання в реаліях часу на кафедрі ортопедичної стоматології 34

CONTENT

ORTHOPEDIC DENTISTRY

- Pelekhan B. L., Rozhko M. M., Pelekhan L. I.*
Bioelectrical activity of musculus masseter at rest in the individuals with mandible edentulousness 4
- Yasynskiy M. M., Karavan Ya. R., Rusnak M. A., Kasiyanchuk M. V.*
Conjunctive application of devices based on the Android platform in radiovisiographic research under war conditions in Ukraine 12

TERAPEUTIC DENTISTRY

- Hodovanets O. I., Romaniuk D. H.*
The state of periodontal tissues and hard dental tissues in women in different trimesters of pregnancy 22

EXPERIMENTAL RESEARCHES

- Bihuliak H. T., Klishch I. M.*
The influence of myogenic stem cells on the course of enzyme and non-enzyme system of antioxidant protection in rats with acute periodontitis 28

EDUCATION IN DENTISTRY AND EXCHANGE OF EXPERIENCE

- Belikov O. B., Belikova N. I., Lewandowski R. A.*
Distance learning in the realities of time at the Department of Orthopedic Dentistry 34

©М. М. Ясінський¹, Я. Р. Караван¹, М. А. Руснак², М. В. Касіяничук^{1,3}

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці¹

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича²

Приватна спеціалізована медична практика, м. Чернівці³

e-mail: office@kas.cv.ua

Кон'юнктивне застосування приладів на базі платформи Android при радіовізіографічному дослідженні за умов війни в Україні

ІНФОРМАЦІЯ

Надійшла до редакції/Received:
20.01.22 р.

Ключові слова: дентальна імплантація; медична навігація; імплантат; операційна система Android; прилад мобільного зв'язку; ендоскоп; радіовізіограф.

АНОТАЦІЯ

Резюме. В експерименті визначали доцільність застосування способу медичної навігації, ендоскопії та радіовізіографії на тлі дії травматичного фактора на біологічну тканину при оперативному втручанні.

Мета дослідження – визначити ефективність способу медичної навігації у доклінічному дослідженні з використанням платформи Android та приладу мобільного зв'язку при оперативному втручанні для максимально можливого збереження кісткової тканини.

Матеріали і методи. Проведено експериментальну операцію дентальної імплантації із реєстрацією впливу травматичного подразника на окістя в ділянці імплантата. Для контролю позиціонування імплантата використовували навігаційний модуль (патент України № 68641), який інтегрували з мобільним телефоном на платформі Android. Динамічний тиск на окістя також визначали за власною методикою із застосуванням тензорезистора. Деформацію кісткової тканини досліджували за допомогою індуктивного вимірювача переміщення. Результати експерименту ми порівняли із результатами, одержаними в експерименті з навігаційними системами, інтегрованими зі стаціонарним комп'ютером під управлінням ОС WINDOWS. Визначали доцільність інтегрування приладу медичної навігації на платформі Android із стандартизованою стоматологічною установкою з позиції ергономіки роботи лікаря-імплантолога.

Результати досліджень та їх обговорення. Клінічні випробування приладу медичної навігації «Навігатор ЮК-А» забезпечили точність кутового позиціонування імплантата на рівні $2\pm 0,5'$ (якщо кутове переміщення менше $25'$) і $1\pm 0,5'$ (якщо кутове переміщення менше $5'$), точність лінійного позиціонування складала $(0,50\pm 0,050)$ мм (при переміщенні імплантата до 10 мм). Проміжок до 0,1–0,5 мм між окістям і платформою імплантата є граничним. При однаковому обертовому зусиллі в ділянці платформи імплантата тиск на кісткову тканину зростає непропорційно, а при деякому значенні має руйнівний характер. У 22 % випадків ми спостерігали продовження процесу деформації кісткового прошарку на протязі ≈ 3 хв після зняття механічного навантаження. При порівнянні експериментів результати зіставні, різниця швидкості передачі даних суб'єктивно не визначається. Можливе подвійне застосування платформи приладу.

Висновки. Запропонований підхід оптимізує процес оперативного втручання і рекомендований до клінічного застосування. Використання платформи Android у системах медичної навігації актуальне у зв'язку з розвитком телекомунікаційних технологій.